

LIJST VAN VRAGEN

De vaste commissie voor Economische Zaken en Klimaat heeft een aantal vragen voorgelegd aan de Staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat over de brief van 25 april 2023 houdende de **Kabinetsreactie op het rapport «Groningers boven gas» van de Parlementaire enquête aardgaswinning Groningen.**

De ondervoorzitter van de commissie,
Valstar

De adjunct-griffier van de commissie,
Van Dijke

Nr	Vraag
1	Is het uitgangspunt bij alle te nemen maatregelen/subsidies dat de vraag daarnaar leidend is?
2	Op welke manier zal er invulling gegeven worden aan de eerdere belofte dat Groningen een bijzondere positie zal krijgen binnen alle ministeries?
3	Op welke manier zal er invulling gegeven worden aan de bijzonder positie van Groningen bij het aanvragen van gelden uit het MIRT, regiodeals, het klimaatfonds, het groeifonds en andere gelden van de Rijksoverheid?
4	Kunt u aangeven wat buiten bestaand beleid «extra» is, in reactie op het rapport van de Parlementaire enquête aardgaswinning Groningen (PEAG)? Kunt u (globale) bedragen koppelen aan de verschillende maatregelen?
5	Kunt u visueel inzichtelijk kunnen maken welke personen (eigenaar, huurder, agrariër, mkb-er, monumenteigenaar), waar wonend en onder welke condities, van welke schadevergoedingen, subsidie- en compensatieregelingen of overlastvergoedingen gebruik kunnen maken in het kader van schade en versterken?
6	Waar kunnen bewoners vinden van welke regelingen en vergoedingen zij gebruik kunnen maken?
7	Welke actoren spelen een rol in het schade- en versterkingsveld, wat zijn de verschillende overlegplatforms en hoe verhouden die zich tot elkaar?
8	Hoe zien de besluitlijnen eruit en hoe is de governance belegd? Moet deze naar aanleiding van Nij Begun aangepast worden? Worden daar knelpunten ervaren?
9	Realiseert u zich dat u met deze maatregelen misschien toekomstige verschillen enigszins kan opvangen/voorkomen maar dat zij tegelijkertijd ook nieuwe verschillen ten opzichte van het verleden creëert, omdat u niet stilstaat bij eventuele terugwerkende kracht of een overgangsregeling?
10	Kunt u de In augustus 2020 verschenen de barometer «Boudel op rieg» van het Groninger Gasberaad over de stand van zaken in het Groninger gasdossier, inclusief het schema van de «bestuurlijke spaghetti» actualiseren en daarbij meeneme de nieuw aangekondigde initiatieven uit «Nij Begun»?
11	Kunt u toelichten hoe de plannen in z'n geheel samenkomen en impact hebben vanuit het perspectief van, de regio Groningen/ Noord-Drenthe, een dorp/plaats, een straat en een huishouden?
12	Wie van de rijks-, regionale en lokale overheden is verantwoordelijk voor het slagen van het totaal van de maatregelen? Waar en hoe kan het totaal bevraagd worden?
13	Welke zaken moeten er concreet bij uitvoerders veranderen om de ambitie van de maatregelen te halen en hoe gaat u dit doen?
14	Waarom is er geen maatregel opgenomen over de beëindiging van de gaswinning? Waarom introduceert u de mogelijkheid om de gaswinning nog een jaar te verlengen? Bent u bereid het einde van de gaswinning wettelijk vast te leggen? Wat is de status van de wet «wat na 0»? Bent u bereid te komen tot een mijnbouwkundige exit-strategie voor het veld zelf; een strategie met daarin een plan voor de monitoring van het veld en maatregelen om de seismiciteit zo snel als mogelijk te reduceren?
15	Kunt per maatregel aangegeven worden wanneer deze geëffectueerd moet zijn?
16	Hoe wordt invulling gegeven aan de aanbeveling van de kinderombudsman om een kinderrechtelijke toets of kindeffectrapportage te ontwikkelen en implementeren bij de toekomstplannen voor de getroffen regio?

- 17 Wat bedoelt u met de aangekondigde maatregelen «op weg naar»
erkenning? Is het niet zo dat erkenning er is of niet, maar dat het
niet mogelijk is daarnaar op weg te zijn?
- 18 Waarom blijft de waardevermeerderingsregeling niet ongewijzigd
in stand?
- 19 Hoe zorgt u ervoor dat we daadwerkelijk een cultuurverandering
teweeg kunnen brengen?
- 20 Waarom heeft u niet aangekondigd een gewaardeerde en
belangrijke erkenningsmaatregel, namelijk de aardevermeerde-
ringsregeling, ongewijzigd in stand te houden?
- 21 Kunt u een overzicht geven van maatregelen die in feite geen
nieuwe maatregelen zijn maar al eerder zijn aangekondigd?
- 22 Bent u bereid om door middel van een beleidsregel de maatrege-
len snel in werking te laten treden?
- 23 Hoe wilt u ervoor zorgen dat we daadwerkelijk een cultuurverande-
ring tweeweg brengen, hetgeen betekent dat zaken daadwerkelijk
anders moeten lopen, dat we geen nieuwe systemen optuigen
maar zaken echt versimpelen en ook echt samenwerken als één
overheid, dat een ieder in elke overheidslaag zich realiseert voor
wie die werkt en dat naar de inwoners wordt geluisterd?
- 24 Waarom heeft u niet aangekondigd de waardevermeerderingsre-
geling ongewijzigd in stand te houden, aangezien die regeling
immers erkenning voor leed door schade tot doel heeft?
- 25 Kunt u aangeven waarom de waardevermeerderingsregeling niet
in stand wordt gelaten aangezien het tot doel heeft erkenning te
geven voor leed door schade?
- 26 Hoe verhoudt de financiële reservering voor de afhandeling voor
schade en versterken zich met de belofte om alle schade te
vergoeden? Vormt deze reservering nu een plafond voor de te
maken kosten?
- 27 Er wordt 3 miljard geraamd voor de vergoeding van schade. Hoe
verhoudt zich dit met de raming die door het Instituut Mijnbouw-
schade Groningen (IMG) is gedaan van tussen de 5 en 10 miljard?
- 28 Welke aanpak en welk perspectief kunnen huishoudens met
schade boven de 40.000 euro verwachten? Kunt u een voorbeeld
schetsen hoe de «dienstverlening» m.b.t. schade, versterken en
perspectief er straks uit ziet voor hen? Kunt u extra toelichten met
welke juridische rompslomp zij nog wél te maken krijgen in de
toekomst?
- 29 Wat kunnen inwoners verwachten die in een lopend proces zitten,
bijvoorbeeld bij een lopende schademelding of een versterkings-
proces waar bepaalde zaken (weer) in veranderen? Wilt u dit extra
toelichten voor de ze oude schademeldingen uit de tijd waarin de
Nederlandse Aardolie Maatschappij (NAM)/het Centrum Veilig
Wonen (CVW) nog betrokken waren? Hoe zorgt u ervoor dat bij
hen ook het (juridisch) gedoe weggenomen wordt?
- 30 Vallen bedrijfspanden en monumentale gebouwen niet onder de
40.000-euroregeling?
- 31 Hoe zorgt u ervoor dat de baten van nieuwe, duurzame vormen
van Groninger energiewinning ten goede komen aan Groningse
huishoudens?
- 32 Hoe zorgt u ervoor dat de cultuurverandering slaagt? Welke zaken
moeten er concreet bij uitvoerders veranderen om de ambitie van
de maatregelen te halen en hoe gaat u dit doen? Hoe kan er een
cultuuromslag plaatsvinden wanneer dezelfde mensen en
instanties betrokken zijn?

- 33 Hoe kan het dat het besluitvormingsmemorandum maar 2 A4 bedraagt? Heeft het kabinet eerder vergaderd zonder voorbereidende stukken? Kunnen die als nog naar de Kamer worden gestuurd, zoals ook bij begrotingen, wetten en andere zaken gebruikelijk is?
- 34 Hoe wordt verdringing van Groningengelden en andere potten, waarvan het risico levensgroot is, voorkomen?
- 35 Hoe zal worden voorkomen dat er nieuwe tweedelingen ontstaan direct aan de westkant en oostkant van het Groningenveld?
- 36 Hoe wordt er in de gemeente Westerkwartier omgegaan met het bewijsvermoeden door het IMG, specifiek ook in Pieterzijl?
- 37 In hoeverre komt volgens u het gebiedsgericht werken (in de dorpenaanpak) van de grond? Wat gaat u doen om het los te trekken in bijvoorbeeld Garrelsweer?
- 38 Snapt u dat het steekt bij de inwoners dat er 40 jaar nauwelijks is geïnvesteerd in openbaar vervoer in de regio en dat genoegdoening, compensatie voor de mede door de Staat kapot gemaakte woningen, dan zou bestaan uit infrastructuur terwijl ze dat naar hun mening sowieso fatsoenlijk zouden moeten krijgen en wat is uw reactie op deze gevoelens?
- 39 Waar zit het verschil tussen u en het IMG ten aanzien van funderingsschade en de voorgestelde werkwijze?
- 40 Wat gaat u doen met de adviezen van de commissie Van Geel? Hoe verhouden deze zich tot de nu voorliggende voorstellen?
- 41 Waarom wordt er nog met de NAM gesproken terwijl de enquêtecommissie dit niet adviseert? Bent u bereid deze gesprekken direct te stoppen en hen op te leggen wat ze moeten betalen en als ze dat niet willen naar de rechter te gaan?
- 42 In welk jaar verwacht u dat ondernemers, mkb'ers en agrariërs eindelijk recht is gedaan?
- 43 Kunnen zogeheten «oude schadegevallen» van voor april 2017 door de NAM weggehaald worden en kunnen deze worden beoordeeld door het IMG?
- 44 Klopt het dat er bij herstel/versterking ook verduurzaming qua energie wordt meegenomen?
- 45 Welke formele en informele afspraken zijn door het kabinet-Rutte II gemaakt over de gaswinning? Kunt u deze afspraken delen? Zijn deze gedeeld met de Kamerleden uit de coalitie en de overige Tweede Kamerleden?
- 46 Zijn er in de periode 2014 tot en met 2017 en ook later afspraken gemaakt tussen het kabinet en Groninger bestuurders over de gaswinning en de afhandeling van de schade en versterkingsoperatie? Kunt u een lijst maken van welke afspraken met welke Groningse bestuurders formeel en informeel gemaakt zijn?
- 47 Welke afspraken zijn er gemaakt met de commissaris van de Koning (CvdK) in Groningen, voor en na zijn benoeming, over de gaswinning en de afwikkeling van de herstelschade?
- 48 Heeft het gasdossier een rol gespeeld in de procedure voor de benoeming 2016 van de nieuwe CvdK in Groningen en in welke mate?
- 49 Was er bij de selectie en voordracht van de huidige CvdK aan Minister/kabinet sprake van een enkelvoudige voordracht en hoe rijmt zich dit met de wettelijke eisen?
- 50 Heeft de huidige CvdK een opdracht meegekregen over de gaswinning en de afhandeling en de hersteloperatie?
- 51 Waarom is er gelijktijdig met het zware aardgasdossier een provinciebreed herindelingstraject alleen in de provincie Groningen gestart?

- 52 Klopt het dat een groot aantal ervaren burgemeesters vanaf 2016 vervangen is? Kunt u een overzicht geven van burgermeestersbenoemingen in de provincie Groningen vanaf 2015?
- 53 Herkent u de opmerkingen van het Groninger Gasberaad, het IMG en het CVW waarin zij aangeven dat er vanaf 2016 een andere wind woei naar de gedupeerde bewoners, omdat er minder geld mocht worden uitgekeerd?
- 54 Kunt u een volledig overzicht geven van de afspraken die gemaakt zijn vanaf 2015 door de Minister van Economische Zaken en Klimaat, de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, de CvdK, gedeputeerde(n), het Rijk, de NAM en Shell of slechts een aantal van deze partijen?
- 55 Zijn alle Groninger bestuurders destijds akkoord gegaan met de afspraken tussen het kabinet en de provincie Groningen? Zo nee, wie zijn er niet akkoord gegaan?
- 56 Zijn bestuurders die het niet eens waren met de afspraken over richting die het Rijk nam onder druk gezet? Zo ja, wie is op welke manier onder druk gezet?
- 57 Kunt u aangeven hoeveel middelen besteed zijn, die bestemd waren voor gedupeerde bewoners? Kunt u aangeven hoeveel van die middelen besteed zijn aan bewoners in het aardbevingsgebied, hoeveel besteed zijn aan experts, instituten en andere bureaucratie en hoeveel naar andere projecten van bijvoorbeeld bedrijven? Kunt u een lijst daarvan geven?
- 58 Is de Martinitoren in Groningen, symbool van de stad, stammend uit de 13e eeuw, beschadigd door de bevingen? Kunt u beschikbare informatie daarover openbaar maken?
- 59 Hoeveel rechtszaken heeft de NAM lopen tegen individuele burgers? Wat vindt u daarvan?
- 60 Wanneer wordt dit aantal te versterken huizen definitief vastgesteld? Hoeveel woningen wachten op dit moment nog op een beoordeling? Hoeveel woningen moeten per jaar worden versterkt om de doelstelling van 2028 te halen? Hoeveel woningen zijn er tot nu toe versterkt?
- 61 Wanneer zal de kamer de eerste «Staat van Groningen» ontvangen?
- 62 Is het mogelijk dat het kabinet, bij wijze van voorproefje, alle afspraken die sinds 2018 met de regio zijn gemaakt nog dit jaar aan de Kamer voorlegt met een stand van zaken? Wat is daarvan terecht gekomen? Waar is het geld aan uitgegeven? Hoe heeft het bijgedragen aan de beoogde doelstelling en waarom wel of niet?
- 63 Hoe zullen de bewoners van Groningen worden betrokken bij de jaarlijkse Staat van Groningen en de halfjaarlijkse bespreking daarvan met de regio?
- 64 Hoe verhoudt de uitspraak in de kabinetsreactie dat «het Rijk zal daarbij alles doen wat nodig is om ervoor te zorgen dat alle schade wordt vergoed en iedereen een veilig huis heeft» tot de financiële tabel bij de kabinetsreactie waarin een bedrag is opgenomen voor schade en versterken, in plaats van de term «koste wat kost» en zo lang het duurt?
- 65 Waarom wordt de jaarlijkse verantwoording niet wettelijk vastgelegd?
- 66 Wat is dan het concrete resultaat waar u zich met de Groningenwet aan verbindt?
- 67 Waarom wordt er los van het Nationaal Programma Groningen (NPG) een Sociale Agenda opgetuigd en waarom wordt de focus van het NPG verlegd? Tuigt u hiermee niet opnieuw een systeem op? Hoe worden de bestaande plannen (bijvoorbeeld vanuit de bestaande diverse integrale programma's) maar ook bestaand beleid hierin meegenomen?

- 68 Wanneer zullen de eerste vijfjaarlijkse doelen worden gesteld?
- 69 Wat wordt bij het sociaal herstel en de economische structuurversterking in Groningen leidend: het budget of het halen van de doelen? Als na verloop van tijd blijkt dat er meer middelen nodig zijn om de doelen op gebied van sociaal herstel en economische structuurversterking te halen, zullen die dan vrij worden gemaakt?
- 70 Wat zijn de concrete doelen als het gaat om sociaal herstel en economische structuurversterking? Waar moet Groningen over 30 jaar staan en op welke wijze zal dat worden vastgelegd in de «Groningenwet» en terugkomen in de Staat van Groningen?
- 71 Waarom wordt er een Sociale Agenda opgetuigd, los van het NPG, en waarom wordt de focus van het NPG verlegd? Tuigt u hiermee niet opnieuw een systeem op?
- 72 Waarom is gekozen voor een periode van slechts 30 jaar en niet voor 60 jaar? Waarom is gekozen voor 100 miljoen euro en wordt dit bedrag geïndexeerd?
- 73 Waarom is het in oktober 2023 of ten laatste in oktober 2024 definitief beëindigen van de gaswinning een voornemen en waarom is dit geen harde deadline? Kunt u uiteenzetten in welke scenario's het denkbaar zou zijn dat de gaswinning toch doorgaat?
- 74 Waar hangt vanaf of u per 1 oktober 2023, of uiterlijk in 2024, ook deze laatste winningslocaties sluit?
- 75 Betekent niet sturen op geld, maar op resultaat dat als de nu beschikbaar gemaakte middelen onvoldoende blijken te zijn om het gewenste resultaat te bereiken in de schadeafhandeling en versterking er (automatisch) meer geld beschikbaar zal worden gemaakt? Zo nee, wat betekent het dan wel?
- 76 Hoe zal bij nu lopende schadegevallen om worden gegaan met de causaliteit? Zal het loslaten van onderzoek naar causaliteit bij schadegevallen van minder dan 40.000 euro alleen gelden voor nieuwe gevallen of zal deze werkwijze ook worden toegepast bij bewoners met bestaande schades in die in procedures verwikkeld zijn (zienswijze of bezwaarprocedure of rechtszaken)?
- 77 Wat betekent de nieuwe werkwijze m.b.t. tot de causaliteit van schades voor eerder afgehandelde schadegevallen, zoals bij (oudere) bewoners die in het verleden akkoord zijn gegaan met vaak zeer lage schikkingsvoorstellen namens het IMG, omdat men geen verdere langdurige rechtszaken wenste of kon dragen?
- 78 Op welk termijn denkt u alle funderingen/schade duurzaam hersteld te hebben?
- 79 Hoe zal bij de ongeveer 14.000 panden die in aanmerking komen voor duurzaam herstel worden omgegaan met het onderzoek naar causaliteit? Hoe wordt de limiet van 40.000 euro, waaronder geen onderzoek naar causaliteit plaatsvindt, bij deze gevallen toegepast indien het herstellen van de onderliggende gebreken aan bijvoorbeeld de fundering optelt tot meer dan 40.000 euro? Hoe wordt er voorkomen dat bewoners die in aanmerking komen voor duurzaam herstel alsnog in een bureaucratische molen terechtkomen?
- 80 Op basis waarvan is er gekozen voor de grens van EUR 40.000 voor de causaliteitstoets?
- 81 Wat verandert er concreet voor mensen met schades groter dan EUR 40.000?
- 82 Op basis waarvan zal de causaliteit worden bepaald voor schades groter dan EUR 40.000?
- 83 Hoe zal er concreet invulling worden gegeven aan «bij twijfel wordt in het voordeel van bewoners beslist»?
- 84 Hoeveel extra budget is er gemoeid met het ophogen van de grens voor de causaliteitstoets naar EUR 40.000?

- 85 Wat betekent het herstellen van het schadeafhandlingsgebied tot het oorspronkelijke werkgebied van de Tijdelijke Commissie Mijnbouwschade Groningen (TCMG)/IMG voor eerder afgewezen en/of niet in behandeling genomen schademeldingen uit de gebieden die afvielen en nu weer worden toegevoegd?
- 86 Per wanneer kan het IMG de maatregel Gebiedsafbakening geïmplementeerd hebben?
- 87 Welke argumenten heeft u nu voor het loslaten van de trillingstool?
- 88 Wat betekent het loslaten van de trillingstool voor de schades uit het verleden die op basis van deze tool werden afgewezen?
- 89 In de nieuwe situatie moeten Schade-experts zich primair richten op het bepalen van de herstelkosten van alle schade. Kan dit door dezelfde mensen gebeuren?
- 90 Betekent dat een nieuwe opname, een nieuw rapport, of een discussie over de wijze (en kosten) van herstel?
- 91 In het geval dat de herstelkosten de 40 duizend euro overschrijden en er alsnog een causaliteitsrapport moet komen, ook dan wordt er geen gebruik meer gemaakt van de trillingstool?
- 92 Wat zijn uw argumenten voor het besluit om een grensbedrag op maatregel «Stoppen met onderzoek naar causaliteit van schades en met de trillingstool» toe te passen? Waarom zou een grote woning of boerderij of juist zeer zwaar beschadigde panden ineens wél een causaliteitstraject moeten doorlopen, waarbij bij kleine of licht beschadigde woningen blind wordt aangenomen dat het mijnbouwschade is? Zijn er andere grenzen, bijvoorbeeld gebiedsgrenzen of type schade, of iets anders wat logischer kan worden uitgelegd dan een simpel geldbedrag?
- 93 Per wanneer kan het IMG de «Stoppen met onderzoek naar causaliteit van schades en met de trillingstool» geïmplementeerd hebben?
- 94 Hoe zal worden mogelijk gemaakt dat regels en vaste procedures wijken voor snelheid en bewonersgerichtheid indien dat nodig is en wie beslist over wanneer dat het geval is?
- 95 Erkent u dat bewoners onterecht zijn afgewezen of een te lage vergoeding kregen door de gebiedsafbakening? Hoe wilt u dit onrecht met terugwerkende kracht herstellen?
- 96 Erkent u dat bewoners onterecht zijn afgewezen of een te lage vergoeding kregen door de inzet van de trillingstool? Hoe wilt u dit onrecht met terugwerkende kracht herstellen?
- 97 Worden onterecht afgewezen schades opnieuw in behandeling genomen? Worden onterecht te lage schadevergoedingen opnieuw in behandeling genomen? Zo ja, is hiervoor een plan? Wanneer kunnen deze schades opnieuw worden aangemeld? Wanneer wilt u dat al deze schades rechtvaardig zijn vergoed? Zo nee, hoe draagt dit bij aan het inlossen van een ereschuld?
- 98 Erkent u dat het juist de mensen met de grootste en duurste schades zijn die de afgelopen jaren vaak zijn vastgelopen? Herkent u dat er voor hen nu opnieuw geen eenvoudige oplossing komt? Waarom moet er bij schades groter dan 40.000 euro alsnog naar causaliteit worden gekeken? Hoe is deze grens gekozen? Waarom is deze grens gekozen? Hoe gaat dit in de praktijk werken? Hoe ziet zo'n nieuw causaliteitstraject eruit? Kunt u garanderen dat dit niet opnieuw gaat zorgen voor vertraging en bureaucratie, juist voor de gedupeerden met de grootste schades? Is het ook een optie om helemaal geen causaliteitsgrens meer te hanteren in gebieden waarin mijnbouwschade al tot in den treure is aangetoond?
- 99 Welk percentage van de schades is hoger dan 40.000 euro?

- 100 Welk percentage van de schades groter dan 40.000 euro wordt afgewezen omdat het geen aardbevingsschade zou betreffen? Om hoeveel gevallen gaat dit?
- 101 Hoe zal het proces eruit gaan zien voor mensen met meer dan 40.000 euro schade?
- 102 Hoe wordt voorkomen dat het onverkort toepassen van het bewijsvermoeden juist tegen de belangen van inwoners in werkt?
- 103 Wat is het gemiddelde bedrag voor herstel? Waar is het bedrag van 40.000 euro op gebaseerd? Wat gebeurt er met schades van bijvoorbeeld 42.000 euro? Kunnen deze herstelkosten ook «gesplitst» worden in bijvoorbeeld twee bedragen van 25.000 euro?
- 104 Blijft het voor het IMG mogelijk om ook buiten het geografisch afgebakende gebied schadevergoedingen toe te kennen en oplossingen te bieden? Met andere woorden: hoe wordt geborgd dat de geografische afbakening geen harnas en beperking van het wettelijk bewijsvermoeden wordt?
- 105 Betekent uw aankondiging dat het IMG ook schade gaat afhandelen buiten de aansprakelijkheid van de NAM en verschillen gaat wegnemen aan de randen van het effectgebied dat schade op een gelijke manier wordt geïnspecteerd en vergoed binnen de rand van het effectgebied als buiten de rand van het effectgebied of blijft er nog steeds sprake van verschillende procedures in schadeafhandeling binnen een dorp?
- 106 Legt u wettelijk vast dat gestapelde mijnbouw bij één loket volgens één methode beoordeeld wordt? Zo niet: wat is dan de toegevoegde waarde van de maatregel?
- 107 Wordt het principe van het loslaten van causaliteit van schade tot 40.000 euro in dorpen onverkort toegepast?
- 108 Zijn budgetten die het IMG kan inzetten aan de rand van het effectgebied slechts een doekje voor het bloeden bij individuele verschillen of worden mensen in dorpen op de rand van het gebied nu ook op gelijke manier behandeld?
- 109 Blijft het voor het IMG mogelijk om ook buiten het geografisch afgebakende gebied schadevergoedingen toe te kennen en oplossingen te bieden (het oorspronkelijke effectgebied is kleiner dan het gebied waar het IMG feitelijk vergoedingen toekent omdat het IMG rekening ging houden met oudere bevingen en het effectgebied Huizinge slechts rekening houdt met het effectgebied van de aardbeving Huizinge 2012), met andere woorden, hoe wordt geborgd dat de geografische afbakening geen beperking van het wettelijk bewijsvermoeden wordt?
- 110 Aangezien voor het oplossen van complexe problematiek de grens van 40.000 euro juist een nieuwe belemmering is het de vraag hoe u omgaat met deze problematiek in het licht van de eigen uitspraak dat het Rijk alles zal doen wat nodig is om ervoor te zorgen dat alle schade vergoed wordt?
- 111 Blijft het voor het IMG mogelijk om buiten het geografisch afgebakende gebied schadeversterkingen toe te kennen?
- 112 Leidt de grens van 40.000 euro niet tot een nieuwe belemmering bij het oplossen van complexe problematiek? Hoe wordt er geborgd dat alle schades worden vergoed?
- 113 Schadeafhandeling en versterking moet menselijker, makkelijker en milder. Hiervoor zijn een tal van maatregelen bij het IMG aangekondigd. Hoe zal het IMG de maatregelen om de schadeafhandeling en versterking menselijker, makkelijker en milder te maken aan u rapporteren?
- 114 Welke mogelijkheden tot ingrijpen bij het IMG heeft u? Bent u van plan die mogelijkheid te creëren?

- 115 Is de status van het IMG als zelfstandig bestuursorgaan voor u een belemmering om in te grijpen waar nodig?
- 116 Kan het IMG bij herstelkosten boven de 40 duizend euro na het causaliteitsrapport alsnog alle schade vergoeden, mocht dit uit het causaliteitsrapport maar gedeeltelijk het geval zijn?
- 117 Werd tot nu toe schades alleen vergoed tot aan visueel herstel, aangezien u schrijft dat het mogelijk wordt om bewoners een herstelmethodode te bieden waarmee voorkomen kan worden dat schade snel terugkeert?
- 118 Hoe werkt maatregel 4 in combinatie met de 40 duizend euro herstelkostengrens uit maatregel 3? Worden die herstelkosten ook berekend op zogenaamd «duurzaam herstel»?
- 119 Worden de schades die bij de NAM nog lopen ook overgenomen, en meegenomen in een integraal herstelplan?
- 120 Per wanneer kan het IMG Maatregel 4 geïmplementeerd hebben?
- 121 Hoe moeten bewoners weten of het vaste bedrag daadwerkelijk voldoende gaat zijn? Worden zij niet verleid om snel van «het gezeur» af te zijn, terwijl er geen garantie is dat het probleem kan worden opgelost?
- 122 Wat is hier precies het «kerngebied»?
- 123 Hoe verhoudt maatregel 5 zich tot het niet meer vaststellen van causaliteit tot 40 duizend euro?
- 124 Ook bewoners met herhaalde schade kunnen een vast bedrag claimen. Zou het in die gevallen juist niet beter zijn om daar eens grondig te kijken naar duurzame oplossingen?
- 125 Is voor complexe gevallen blijven zeer belastende maatwerkprocedures noodzakelijk complexe geen accuratere beschrijving?
- 126 Welke knelpunten voorziet u? Gaat het hier enkel om schades boven de 40.000 euro? Zo ja, is het schrappen van de causaliteitsgrens dan geen makkelijkere manier om knelpunten te voorkomen?
- 127 Staat deze maatregel ook met terugwerkende kracht open? Kunnen ook knelpunten uit het verleden die in het nadeel van gedupeerden zijn afgehandeld opnieuw worden bekeken?
- 128 Erkent u dat maatwerkprocedures belastender zijn voor bewoners dan een vaste vergoeding? Zo ja, hoe gaat u zorgen dat complexe gevallen ook in de nieuwe systematiek gedwongen worden tot belastende maatwerkprocedures?
- 129 Moet maatregel 4 zó opgevat worden dat het IMG de wettelijke bevoegdheid krijgt om oplossingen te bieden die redelijkerwijs nodig zijn in een concreet geval, ook wanneer dat buiten aansprakelijkheid valt? Concreet: berichten agrariërs binnenkort dat mestkelderproblematiek is opgelost?
- 130 Waarom regelt u deze bevoegdheden en budget bij maatregel 4 niet voor de Nationaal Coördinator Groningen (NCG) en de gemeenten? De maatregel om medewerkers «mandaat» te geven tot 50.000 euro is in juridische zin immers niets anders dan handelen binnen de bevoegdheden van de NCG, dus binnen de aansprakelijkheid.
- 131 Betekent dit dat ook oplossingen buiten het effectgebied geboden kunnen worden bij maatregel 4? Concreet: lezen we bijvoorbeeld binnenkort in de krant dat alle problemen rond de zogenaamde «roze boerderij» naar tevredenheid van de eigenaar zijn opgelost?
- 132 Hoe denkt u te voorkomen dat casussen waar een gestapelde problematiek speelt en die niet in een hokje te passen zijn, leiden tot langdurige trajecten en sociaal-emotionele problemen bij de eigenaren? Hoe denkt u dit in de toekomst anders te doen en er inderdaad voor te zorgen dat speciale vangnetten overbodig worden?

- 133 Geldt de uitspraak «Dat betekent dat schades worden vergoed tenzij deze naar hun aard geen mijnbouwschade kunnen zijn. Dit alles kan in sommige gevallen weliswaar tot overcompensatie leiden, maar dit neemt het kabinet voor lief» ook voor funderingspolitiek?
- 134 Moet maatregel 4 zó opgevat worden dat het IMG de wettelijke bevoegdheid krijgt om oplossingen te bieden die redelijkerwijs nodig zijn in een concreet geval, ook wanneer dat buiten aansprakelijkheid valt? Wat betekent het dat het IMG hiervoor «extra» budget krijgt, zoals u schrijft? Is dit een beperkt of ongelimiteerd budget, zodat geld geen belemmering is?
- 135 Wat betekent de kabinetsreactie voor mensen met schade door kleine velden en zoutwinning, aangezien u in de kabinetsreactie de schade voor gestapelde mijnbouw, zoals zoutwinning en winning uit kleine gasvelden, die ook binnen het IMG-gebied valt beschrijft?
- 136 Gaat dit gefinancierd worden uit het knelpuntenbudget van het IMG?
- 137 Waarom doen het IMG en de NCG het duurzaam herstellen van de eerste 300 panden samen?
- 138 Worden woningen met meervoudige schade waarbij de fundering een rol speelt ook meegenomen in maatregel 6?
- 139 Wordt bij het vaststellen van «een op norm» berekening (is de woning veilig) intussen ook gekeken naar de eventueel aanwezige (constructieve) schade van de woning en de staat van de fundering, of worden die elementen nog steeds niet meegenomen in de bepaling of een pand «op norm» is of niet?
- 140 Is er bij maatregel 7 een onderscheid tussen herhaalde schade en meervoudige schade en zo ja, wat is dat?
- 141 Is dat vanaf het moment dat op dat adres inderdaad duurzaam is hersteld én de gaskraan volledig is gesloten? Dus, op z'n vroegst in de loop van volgend jaar? Of beginnen we hier eerder mee? Is er ook sprake van terugwerkende kracht? Welke meldingen worden meegerekend?
- 142 Hoe voorkom je hiermee dat het loont om elke scheur apart te melden?
- 143 Geldt dat het loont om elke scheur apart te melden ook in geval voor de «minder belastende» vaste vergoeding wordt gekozen (zie maatregel 5)?
- 144 Per wanneer kan het IMG maatregel 7 geïmplementeerd hebben?
- 145 Hoeveel gedupeerden hebben herhaalde schades? Hoeveel gedupeerden hebben herhaalde schades doordat funderingsschades niet zijn aangepakt? Hoeveel capaciteit is er om alle beschadigde funderingen te herstellen? Hoeveel capaciteit is er voor duurzaam herstel? Komt hiervoor een meerjarenplan? Hoeveel geld wordt hiervoor gereserveerd? Geldt voor funderingsschades en duurzaam herstel de causaliteitsgrens van 40.000 euro?
- 146 Hoe gaat de nieuwe opzet voor de regeling voor emotionele/ immateriële schade werken? Kunnen mensen die verwachten zonder aanvraag te moeten doen, automatisch gestort te krijgen en met terugwerkende kracht?
- 147 Hoe gaat u om met een mogelijk grote groep mensen die dreigen niet gezien of gehoord te worden, deels omdat zij de regelingen niet begrijpen of meekrijgen, deels omdat zij inmiddels murw zijn geslagen door de tragedies in de afgelopen jaren? Hoe gaan we deze groep mensen toch bereiken? Gaat er proactief gewerkt worden en op welke manier?

- 148 Op welke manier mogen mensen verwachten dat ze in hun trajecten die op enige manier te maken hebben met Mijnbouwschade ook persoonlijke ondersteuning krijgen? Is die ondersteuning dan ook echt persoonlijk (zaakwaarnemer)? Is die ondersteuning dan ook onafhankelijk en op welke manier? Is die ondersteuning dan ook volledig, dus inclusief eventuele nazorgtrajecten (bijvoorbeeld bij het oplossen van restpunten nadat de aannemer klaar is met ver-/nieuwbouw)?
- 149 Is de extra overlastvergoeding bedoeld als alternatief voor immateriële schadevergoeding of blijven omwonenden de mogelijkheid behouden voor het indienen van een schadevergoeding op basis van immateriële schadevergoeding? Erkent u hiermee de aansprakelijkheid voor alle immateriële schade die het gevolg is van de aardbevingen?
- 150 Het voorkomen van vervolgschade valt toch onder wettelijke aansprakelijkheid? Waarom werpt u zoveel belemmeringen op door (1) te doen alsof duurzaam schadeherstel coulant is en (2) dit te beperken in aantallen?
- 151 Op welk termijn denkt u alle funderingen/schade duurzaam hersteld te hebben?
- 152 Houdt u bij het aanpakken van funderingsschade ook rekening met de consequenties van verzakkingen? Welke regelingen zijn er voor mensen met verzakkingsproblematiek ten gevolge van aardgaswinning?
- 153 Hoe worden grote verschillen in de hoogte van de vergoeding van immateriële schade tussen burens voorkomen?
- 154 Had «en versterking» niet toegevoegd moeten worden aan de kop van maatregel 8?
- 155 Kunnen we maatregel 8 interpreteren als: bewoners die te maken krijgen met termijnoverschrijdingen van het IMG krijgen automatisch een maximale dwangsom gestort?
- 156 Over welke termijnen bij het IMG gaat het precies? Zijn de Awb-gehanteerde termijnen?
- 157 Kunnen we maatregel 8 als volgt interpreteren: in geval de NCG een termijn overschrijdt volgt geen dwangsom maar een van rechtswege genomen besluit in het voordeel van de bewoner?
- 158 Hoe verhoudt maatregel 8 zich tot de vaststellingsovereenkomsten(vso's)? Staan daar termijnen in?
- 159 Wat zijn de besluiten/het besluit in de versterking die bewoners formeel krijgen en waar eventueel rechtsgevolgen aan zouden kunnen zitten? Op welk moment krijgen bewoners zo'n besluit? Staan er dan termijnen waar de NCG zich aan moet houden in dat besluit? Kunt u zo'n voorbeeldbesluit meesturen?
- 160 Per wanneer kan maatregel 9 geïmplementeerd zijn?
- 161 Waarom worden de bedragen voor immateriële schade niet verhoogd? Wordt het ook mogelijk herhaalde immateriële schade aan te vragen? Komt er een oplossing voor gedupeerden die onderdeel zijn van de WAG-zaak?
- 162 Hoe moet deze zin worden geïnterpreteerd: «IMG en NCG gaan soepel met reactietermijnen op grond van het bestuursrecht voor bewoners om, vooral zo lang zij deze zelf nog te vaak overschrijden»? Gaat u ervan uit dat er nog lang overschrijdingen zullen zijn? Zo ja, waarom? Waarom wordt u na verloop van tijd weer strikter voor bewoners? Waarom niet altijd soepel blijven? Waarom maakt u slechts een plan voor als termijnen worden overschreden en is er geen plan om schades en versterking altijd tijdig te beoordelen?

- 163 Herkent u dat bewoners al jarenlang beloofd wordt dat de versterking goed en mensgericht zal worden aangepakt waarbij onuitlegbare verschillen zullen worden weggenomen? Herkent u dat in de maatregelen feitelijk niet veel nieuws staat? Wat maakt dat het nu wel gaat werken? Welke concrete maatregelen maken dit een crisisaanpak?
- 164 Waarom wordt bij de geïntegreerde aanpak slechts gesproken van veiligheid, versterking en leefbaarheid? Waarom wordt niet ook schadeherstel meegenomen? Waarom wordt niet ook verduurzaming meegenomen?
- 165 Welke lessen zijn er geleerd bij de dorpenaanpak in Garrelsweer, Leermens, Zeerijp en Wirdum? Welke lessen zijn geleerd in andere dorpen?
- 166 Hoe wordt voorkomen dat woningen en andere gebouwen die buiten een dorpskern staan (wederom) achterblijven in de dorpenaanpak?
- 167 Wat is precies het crisiselement in de Dorpenaanpak? Waaruit blijkt dat? Wat zijn de specifieke crisismaatregelen? Zijn er al voorbeelden uit de Dorpenaanpak van dergelijke «crisis»ingrepen?
- 168 Gaat integratie alleen over leefbaarheid? Wat bedoelt u hier precies met leefbaarheid? Waar gaat het dan concreet over?
- 169 Zou de verduurzaming niet juist ook onderdeel van een geïntegreerde aanpak moeten zijn?
- 170 Zou schadeherstel niet juist ook onderdeel van een geïntegreerde aanpak moeten zijn?
- 171 Wat houdt precies de dorpenaanpak in, behalve dat er één opgaveregisseur komt die knelpunten kan oplossen? En dat er met grotere eenheden kan worden aanbesteed?
- 172 Worden alle dorpsbewoners van de dorpen betrokken bij de dorpenaanpak? Wat zijn de criteria?
- 173 Is dit niet de omgekeerde wereld? Waren het niet de gemeenten die lokale plannen vaststellen, en opdracht aan de NCG geven voor de uitvoering? Moet het niet de gemeente zijn die adressen moet kunnen toevoegen aan de versterkingsopgave wanneer dat onuitlegbare verschillen kan oplossen?
- 174 Geldt dit alleen voor de bewonersbegeleiders die werkzaam zijn binnen de Dorpenaanpak? Of krijgen alle bewonersbegeleiders van de NCG dat? En vanaf wanneer?
- 175 Welke lessen uit het experiment Krewerd neemt u mee in de nieuwe dorpenaanpak? Verschillen de aanpakken van elkaar? En zo ja, op welke punten en met welke argumenten?
- 176 Hoe gaat u de procedure aanpassen om immateriële schade aan te geven versimpelen en op welke termijn kunnen inwoners deze verandering verwachten?
- 177 Worden inwoners van woningen waarvan de versterking al afgerond is of inwoners van woningen die lichte of geen maatregelen nodig hebben gecompenseerd, zodat er geen ongelijkheid ontstaat? Hoe zorgt u ervoor dat hierdoor geen nieuw verschil ontstaat met hen die nog wachten op versterking?
- 178 Betekent dit dat alle beslissingen op bezwaar binnen zes weken worden afgerond en dat de NCG afziet van artikel 7:10 lid 3 van de Algemene wet bestuursrecht om de beslissing op bezwaar met nog extra zes weken uit te stellen?
- 179 Hoe gaat u de procedure aanpassen om immateriële schade aan te geven versimpelen? En op welke termijn kunnen inwoners deze verandering verwachten?

- 180 Hoe ziet u het voor zich om bewoners in het gelijk te stellen die bezwaar hebben gemaakt bij de NCG en waarbij de NCG de beslistermijn overschrijdt? Wat doet u met verschillen die dit oplevert? Hoe wordt omgegaan met belangen van eventuele derden?
- 181 Welke gebiedsdefinitie wordt voor maatregel 10 gehanteerd? Hoe wordt de ruimtelijke kwaliteit (en Groningse gebiedsidentiteit) hier in geborgd? Hoe gebeurt dit wanneer er mogelijk bestaande regels en procedures opzij worden gezet?
- 182 Waar kunnen mensen melding maken van onuitlegbare verschillen?
- 183 Wat staat hier nou concreet? Welke onnodige processtappen worden geschrapt? Wat betekent fundamenteel anders?
- 184 Met hoeveel extra toegevoegde woningen wordt rekening gehouden? Is hiervoor budget gereserveerd? Wanneer wordt de versterkingsoperatie afgerond?
- 185 Welk deel van het rapport van de parlementaire enquêtecommissie was er voor nodig om hiertoe te besluiten?
- 186 Wie gaat over maatregel 12, de NCG of de gemeente? Wie bepaalt wat een dorp of wijk, waar en voor wie nodig heeft?
- 187 Klopt het dat «andere» hier slaat, op andere dan sloop/nieuwbouw waar nodig, verduurzamingsmaatregelen gebiedsgericht met maatwerk kunnen toepassen, overlastvergoedingen huurders-eigenaren gelijk, compensatie waardedaling WAG en verwacht u naast een «grondige analyse» ook oplossingsrichtingen van de commissie-Van Geel en zo ja welke?
- 188 Wat is het verschil tussen het «tackle team» en het interventieteam, waarbij NCG en IMG nauw samenwerken met het interventieteam om vastgelopen en schrijnende dossiers op te lossen? Wat is de reden om er nóg een partij aan toe te voegen?
- 189 Hoe gaat het gelijktrekken van zelfde gevallen in de praktijk in zijn werk? Kan dat wel of wordt hier een nieuwe teleurstelling gecreëerd?
- 190 Is 50.000 euro voldoende om vrijheid te geven aan de medewerkers van NCG? Lopen deze kosten niet vaak op?
- 191 Wie beslist over het al dan niet opzij zetten van bestaande regels en procedures, bijvoorbeeld rondom aanbesteden of lokale verordeningen en bestemmingsplannen om de uitvoering te verbeteren? Wat is daarbij de rol van de opgaveregisseur en hoe wordt geborgd dat deze voldoende mandaat heeft?
- 192 Voor welke bewoners geldt de belofte: «bewoners bij het ontwerpen van versterkingsmaatregelen voor hun woning gebruik maken van een specialistisch ontwerper of architect»? Kunnen ook bewoners die al een ontwerp hebben maar die willen kiezen voor een betere ruimtelijke kwaliteit er voor kiezen om een nieuw ontwerp te laten maken? Kunnen bewoners zelf een specialistisch ontwerper of architect uitkiezen of wordt de keuze beperkt? Hoeveel capaciteit is hiervoor beschikbaar? Geldt dit voorstel ook voor bewoners die in batch 1588 zitten en waar de versterking of de sloop-nieuwbouw nog niet is gestart?
- 193 Wat wordt verstaan onder leefbaarheid? Om wat voor soort voorzieningen gaat het hier?
- 194 Zijn er voor de vier dorpen uit de dorpenaanpak dorpsvisies beschikbaar?
- 195 Gaat dit op dezelfde manier werken als in het experiment Kwerd is gebeurd, namelijk architect en/of constructeur die samen met de bewoner(s) aan de voorkant een plan maakt en vervolgens voor een veiligheidstoets aan de NCG voorlegt?

- 196 Gaat u voor het inzetten van deze architecten extra budget beschikbaar stellen, of valt dit onder de regeling van kostenvergoeding bouwkundige bijstand (maatregel 19)?
- 197 Per wanneer kan maatregel 13 geïmplementeerd zijn door de NCG?
- 198 Is maatregel 14 niet integraal onderdeel van de dorpenaanpak onder maatregel 10? Wat voegt deze maatregel daar extra aan toe?
- 199 Hoe verhoudt deze maatregel 15 zich tot maatregel 14 (Extra geld voor leefbaarheid en wijkontwikkeling)?
- 200 Hoe worden voorzieningen en het openbaar vervoer meegenomen in maatregel 14?
- 201 Hoe worden voorzieningen en het openbaar vervoer in maatregel 14 meegenomen? Op welke manier denkt u bewoners inspraak te geven in het inzetten van dit extra budget?
- 202 Kunnen mensen die in het verleden tijd hebben besteed aan hun eigen versterking ook aanspraak maken op de vergoeding omschreven onder maatregel 16?
- 203 Hoeveel extra budget stelt u beschikbaar om de NCG in staat te stellen om bijvoorbeeld sloop/nieuwbouw aan te bieden op plekken waar verschillen tussen bewoners tot onbegrip en sociale spanningen hebben geleid? Is het daarvoor beschikbare budget voldoende volgens de NCG?
- 204 Hoeveel extra geld komt er beschikbaar voor Batch 1588? Kunnen bewoners die nu gedwongen worden genoeg te nemen met niet terugkrijgen wat ze hadden, wanneer ze dit willen, alsnog een aangepast plan maken?
- 205 Kunnen bewoners die uit eigen zak juridische, technische en bouwkundige bijstand hebben betaald dit met terugwerkende kracht vergoed krijgen?
- 206 Wat is er nieuw aan maatregel 15? Het feit dat er indexering op gestegen bouwkosten moet plaatsvinden lijkt vanzelfsprekend, waarom staat dit in de kabinetsreactie? Zou dit anders niet hebben plaatsgevonden?
- 207 Huurders en woningeigenaren krijgen voor het – nog steeds – wachten een «wachtvergoeding» van 2.500 euro per adres. Voor wie gaat die gelden? Alle bewoners wiens woning nog niet is versterkt? Alle bewoners die nog geen versterkingsadvies hebben gehad? Alle bewoners waar nog geen inspectie is geweest?
- 208 Per wanneer kan maatregel 16 geïmplementeerd zijn?
- 209 Wordt maatregel 16 ook met terugwerkende kracht ingezet?
- 210 Wat heeft maatregel 17 te maken met de kabinetsreactie? Is dit geen normale, fatsoenlijke werkwijze die gewoon standaard zou behoren te zijn in deze gevallen? Waar/bij wie zouden de extra kosten anders terecht moeten komen?
- 211 Wat is de argumentatie voor indexering als aparte maatregel?
- 212 De Kamer heeft al ruim een jaar geleden gevraagd om maatregel 19, en inmiddels afgedwongen via een wetswijziging, wat was uw overweging om hiermee te wachten?
- 213 Welke inzet hoort wel en niet bij de brede definitie van maatregel 18 en wat als uw maatregelen leiden tot grotere inzet van regionale overheden?
- 214 De regeling uit maatregel 19 treedt naar verwachting op 1 juli in werking. Geldt deze regeling ook voor inwoners die voor deze datum kosten hebben gemaakt voor juridische, technische en/of bouwkundige bijstand?
- 215 Waar is de hoogte van deze vergoeding uit maatregel 16 op gebaseerd en welk leed, welke kosten zouden hiermee gedekt zijn?
- 216 Wat wordt bedoeld met «nog wachten op» onder maatregel 16?
- 217 Geldt maatregel 16 ook voor eigenaren in Batch 1588?

- 218 In de provincie bestaan er reeds bestuurlijke en ambtelijke overlegstructuren om de ruimtelijke kwaliteit in de provincie, waaronder bij de versterking, goed te borgen. Ook de provincie heeft daarin een belangrijke rol. Waarom wordt gekozen voor een nieuwe overlegstructuur en worden de bestaande structuren ondermijnd?
- 219 Wordt onder maatregel 15 ook gekeken naar het behoud en, indien onvermijdelijk, herplanting van bomen?
- 220 Hoe wordt ruimtelijke kwaliteit geborgd in het herstel van de openbare ruimte na afronding van de versterking? Bent u bereid om een extra plus op het budget te reserveren om deze kwaliteits-slag te kunnen maken en daarmee ook voor de toekomst Groningen aantrekkelijk te maken en te houden?
- 221 Hoe verhoudt maatregel 15 zich tot maatregel 14?
- 222 Waar is de hoogte van de vergoeding van maatregel 16 op gebaseerd? Welk leed, welke kosten zouden hiermee gedekt zijn? Wat wordt bedoeld met «nog wachten op»? Geldt deze maatregel ook voor eigenaren in Batch 1588?
- 223 Wat zijn «alle budgetten» uit maatregel 17? Geldt dat bijvoorbeeld ook voor de subsidieregelingen Blok A, Blok B etc.? Welke indexering wordt toegepast? Hoeveel geld is er voor Batch 1588 beschikbaar?
- 224 Welke inzet hoort wel en niet bij maatregel 18 en wat als uw maatregelen leiden tot grotere inzet van regionale overheden?
- 225 Geldt de regeling van maatregel 19 ook voor inwoners die voor 1 juli aanstaande kosten hebben gemaakt voor juridische, technische en/of bouwkundige bijstand?
- 226 Wie gaat er bemiddelen bij een conflict? Is de terugkeer van een arbiter-achtige bemiddeling overwogen?
- 227 Is naast de inzet van bewonersbegeleiders ook de inzet van onafhankelijk zaakwaarnemers voor bewoners mogelijk? Herkent u dat dit voor een deel van de bewoners een uitkomst zou kunnen zijn?
- 228 Wat is een aardbevingscoach? Welk functieprofiel hoort hierbij? Bij wie zijn deze coaches in dienst?
- 229 Hoeveel vermindering fte's juristen zal maatregel 20 per saldo globaal opleveren?
- 230 Als door de NCG tegen bewoners gezegd wordt dat bepaalde dingen «niet kunnen volgens de regels», ga je dan procederen? Wie kent die regels? Waar staan ze? Kun je op basis van zo'n mededeling procederen? En als gemaakte afspraken niet worden nagekomen, ga je dan procederen? Hoe dan? En als in de toekomst onverhoopt wel een bewoner besluit te gaan procederen, dan kan de NCG toch niet éézijdig besluiten níet tegen bewoners te procederen?
- 231 Kunt u uitleggen wat de rechtspositie van een bewoner in de versterking is?
- 232 Kunt u een voorbeeld geven van een situatie waarin de NCG in theorie wél had kunnen procederen tegen bewoners?
- 233 Zijn de extra middelen onderdeel van de integrale dorpenaanpak? Zijn er voor de vier dorpen «bewonersregieteam's»? Worden dit betaalde functies?
- 234 Kunt u garanderen dat het digitaal portaal voor alle betrokkenen dit najaar beschikbaar is, getest en wel?
- 235 Wordt het digitale portaal ook verbreed met alle schade-informatie en alle subsidie en compensatieregelingen die voor een adres beschikbaar zijn (één loket) of komen / blijven er verschillende portalen naast elkaar bestaan?

- 236 Als je schade hebt, twijfelt over de fundering, ergens in de versterking zit, en wilt weten hoe je kunt verduurzamen, wie kan je dan helpen aan integrale antwoorden? Wat is dan de voorgestelde procedure?
- 237 Als je met schade en versterken te maken hebt en mag je één begeleider kiezen die namens beide organisaties optreedt, maar die dan dus wel twee aparte trajecten blijft doorlopen en niet komt met één integrale oplossing voor dat adres, maar met twee losse pakketjes en misschien nog wat pakketjes erbij, zoals compensatieregeling x, subsidiebijdrage y, verduurzamingspakket z, of hoe werkt dat?
- 238 Wordt er niet al veel langer gewerkt met de mogelijkheid één procesbegeleider te kiezen? Heeft dit geleid tot substantiële ontzorging van bewoners, heeft u daar cijfers van en zo ja welke?
- 239 Aardbevingscoaches in elke gemeente als «luisterend oor» en zo nodig doorverwijzend naar andere professionals. Zijn dit gemeentambtenaren? Zitten zij ook in de één-loket steunpunten (maatregel 22)?
- 240 Welke wijken en straten vallen in de gebiedsgerichte aanpak van maatregel 21?
- 241 Wat gebeurt er in het geval dat een deel van de vordering wordt toegewezen?
- 242 Wat verandert dit feitelijk aan de huidige praktijk? In hoeveel gevallen werd er zonder voorafgaande bemiddeling geprocedeerd bij de rechter? Betekent dit dat het IMG in alle gevallen zal afzien van hoger beroep, maar nog wel in beroep zal gaan bij de rechter? In hoeveel gevallen, voorafgaand aan deze kabinetsreactie, is het IMG in beroep en hoger beroep gegaan?
- 243 Welke wijken en straten vallen in de gebiedsgerichte aanpak van maatregel 21? Waarom adviseren de gebiedsregieteams alleen naar de NCG en niet naar gemeente? Een inwoner met een vraag kan hierdoor toch niet bij de gemeente terecht?
- 244 Hoe wordt het loket van maatregel 22 intern ingericht zodat de functie van één loket niet verloren gaat voor de inwoner? Hoe voorkomt u interne onduidelijkheid?
- 245 Hoe verhoudt maatregel 23 zich tot de ingediende plannen vanuit de regio, vanuit de tafel Sociaal en Gezondheid (zoals genoemd in «Ereschuld: Herstel & Perspectief voor Groningen»)?
- 246 Klopt het dat er nog nooit schade aan een lekke mestkelder is vergoed, laat staan gerepareerd? Klopt het dat al vele malen is beloofd dat er extra hulp zou komen voor agrariërs? Wat maakt dat het nu wel gaat werken? Hoeveel extra middelen worden er uitgetrokken? Voor hoeveel agrariërs is dit geld? Zou het stoppen met causaliteitsonderzoek in gebieden waar mijnbouwschade al tot in den treure is aangetoond onder de aangekondigde redelijkheid kunnen vallen?
- 247 Staat hier eigenlijk dat de waardedalingregeling voor ondernemers opnieuw vertraagd is? Hoe loopt deze regeling in de twee plaatsen waar gestart werd met een pilot? Hoeveel (ex-)ondernemers zijn er naar tevredenheid geholpen?
- 248 Is de oplossing nu «extra budget» is, betekent dat dan dat het probleem al die jaren «onvoldoende budget» was of waren er andere redenen en zo ja welke?
- 249 Hoeveel boerenbedrijven zitten momenteel in een schade en/of versterkingsproces?
- 250 Bij hoeveel daarvan spelen ook (lekke) mestkelders een rol?
- 251 Bij hoeveel boerderijen is de schade onder de 40 duizend euro gebleven?

- 252 Hoeveel boerenbedrijven zijn inmiddels voorzien een uitgevoerde, samenhangende aanpak die herstel én perspectief heeft geboden met onder andere de middelen die daarvoor in het bestuursakkoord 2020 waren gereserveerd?
- 253 Waarom staat in maatregel 24 expliciet opgenomen dat redelijkheid en billijkheid het uitgangspunt vormt?
- 254 Moeten we bij maatregel 25 de conclusie trekken dat het feit dat het al die jaren niet gelukt is deze groep te helpen, het gebrek aan voldoende middelen is geweest of waren er andere redenen en zo ja, welke?
- 255 Heeft u een beeld van het aantal ondernemers wat in schade en/of versterkingsprocessen zit en zo ja wat zijn de feiten?
- 256 Hoeveel mkb-ers zijn geholpen met het Bestuursakkoord 2020 en met welk totaalbedrag?
- 257 Hoe gaat u om met gedeelde inkomsten van zzp-ers en kleinere ondernemers die zelf veel tijd in de versterking/nieuwbouw van hun woning moeten steken? Zijn voor deze ondernemers specifieke ondersteuningstrajecten beschikbaar of denkbaar?
- 258 In hoeverre is er onderzocht of agrariërs of de regio behoefte hebben aan (nog) een taskforce (in relatie tot maatregel 24)?
- 259 Bent u bereid het aan lokale provinciebestuurders over te laten om te bepalen wat de doelgroep is van het Agro-programma? Met andere woorden: faciliteren en financieren, maar geen inhoudelijke bemoeienis anders dan dat het geld ten behoeve van de agrariërs besteed moet worden die op een andere manier nadeel hebben ondervonden van gaswinning?
- 260 Met hoeveel jaar wordt het erfgoedprogramma verlengd?
- 261 De hulp via consultants bij Stut-en-Steun en het ondernemersloket van GroBusiness zijn al sinds 2021 resp. 2022 beschikbaar. Kunt u toelichten hoe het mkb-programma op dat gebied wordt uitgebreid?
- 262 In hoeverre is er onderzocht of ondernemers behoefte hebben aan de inrichting van (nog een) taskforce?
- 263 Hoe garandeert u dat het IMG dit najaar daadwerkelijk met de waardedalingsregeling voor bedrijfspanden gaat komen? Hier wordt al lang over gesproken. De mkb'ers hebben behoefte aan duidelijkheid.
- 264 Kunnen de subsidieregelingen voor erfgoed ingezet kunnen worden buiten het aardbevingsgebied (gemeenten), en zo ja, hoe? Het effectgebied wordt weliswaar vergroot, maar dit brengt extra onzekerheden met zich mee over extra financiering voor de uitrol van de regelingen in dit gebied.
- 265 Welke handelingen zal u verrichten om het landschappelijke erfgoed van de provincie te beschermen? En moet dit opgevat worden als een extensie van het Erfgoedprogramma? Zo ja, wat voor bedrag wordt hiervoor vrijgemaakt en op welke termijn wordt dit verstrekt?
- 266 Gaat bescherming van het erfgoed inderdaad verder dan louter Rijksmonumenten?
- 267 Hoe zullen regelingen voor agrariërs eruit gaan zien? Hoe wil het IMG de regeling voor mestkelders verbeteren?
- 268 Hoe zullen de uitgebreide programma's voor mkb'ers eruit gaan zien?
- 269 Hoe kan van aanspraak worden gemaakt op het extra budget voor regionale MKB-plannen?
- 270 Wat voor bedrag maakt u vrij voor de verlenging van het Erfgoedprogramma en op welk termijn wordt dit verstrekt?
- 271 Kunnen de subsidieregelingen ingezet worden buiten het aardbevingsgebied (gemeenten), en zo ja, hoe?

- 272 Hoe zorgt u ervoor dat Erfgoed de aandacht krijgt die het verdient zonder dat het een risico vormt (vertraging) voor het gehele versterkingsproces?
- 273 Hoe garandeert u dat het IMG dit najaar daadwerkelijk met de waardedalingsregeling voor bedrijfspanden gaat komen?
- 274 Bent u bereid het aan lokale provinciebestuurders over te laten om te bepalen wat de doelgroep is van het mkb-programma?
- 275 Met hoeveel jaren wordt het Erfgoedprogramma verlengd? Wat voor bedrag maakt u hiervoor vrij en op welk termijn wordt dit verstrekt?
- 276 Welke handelingszaken zal u verrichten om het landschappelijke erfgoed van de provincie te beschermen? Moet dit opgevat worden als een extensie van het Erfgoedprogramma? Zo ja, wat voor bedrag wordt hiervoor vrijgemaakt en op welke termijn wordt dit verstrekt?
- 277 Met hoeveel jaren wordt het erfgoedprogramma verlengd? Wat voor bedrag maakt u hiervoor vrij en op welk termijn wordt dit verstrekt?
- 278 Hoe zorgt u ervoor dat erfgoed de aandacht krijgt die het verdient zonder dat het een risico vormt (vertraging) voor het gehele versterkingsproces?
- 279 Klopt het dat voor de afhandeling van schades aan mestkelders hetzelfde effectgebied geldt als voor de afhandeling van schades aan gebouwen en installaties?
- 280 Hoeveel extra budget is er beschikbaar om de vergoeding van schade aan mestkelders verbeteren en specialistische medewerkers met een ruim mandaat aan te stellen om schades voortvarend af te handelen? Wat gebeurt er als dat budget niet voldoende blijkt te zijn?
- 281 Kunt u uitleggen wat het verschil tussen de twee vangnetconstructies Commissie Bijzondere Situaties en het Interventieteam Vastgelopen situaties is? Wanneer kan iemand bij de één terecht en wanneer bij de andere?
- 282 Wat zijn de argumenten voor opnemen van het behouden van huidige voorzieningen in een maatregelenpakket in reactie op het PEAG-rapport?
- 283 Wordt nu zeker gesteld dat het sowieso kan qua netvolume? Of kan een ander gebied in Nederland toch nog voorrang krijgen?
- 284 Op basis waarvan zal het onderscheid worden gemaakt tussen het aardgasvrij maken van een te versterken woning en het aardgasvrij-gereed maken?
- 285 Op welke manier zullen al versterkte woningen dezelfde verduurzamingsmogelijkheden worden aangeboden als nog te versterken woningen?
- 286 Op welke manier zullen Groningers actief geholpen/benadert worden met de verduurzamingstimulering?
- 287 Zal de verduurzamingsstimulering alleen gaan om gedeeltelijke financiering of betreft dit ook complete ontzorging (financieel en niet financieel)?
- 288 Per wanneer kunnen bewoners die in de versterkingsoperatie zitten gebruik maken van deze verduurzamingsmaatregelen? Voor welke groepen bewoners geldt deze maatregel? Komen bewoners die al een ontwerp hebben ook in aanmerking? Kan de NCG in aanloop naar de implementatie van deze maatregel al in de geest van deze maatregel gaan werken?
- 289 Zijn er voorbeelden uit het verleden van ingrijpende versterkingen waarbij géén isolatiemaatregelen zijn meegenomen? Is dit niet sowieso verplicht, bij een ingrijpende versterking moet het reguliere bouwbesluit toch worden toegepast?

- 290 Is isoleren of verduurzamen bij een ingrijpende versterking in het verleden meestal wel gebeurd (al dan niet verplicht), maar dan op kosten van de betreffende bewoner/eigenaar?
- 291 Wanneer is er sprake van een ingrijpende (zware of middelzware) versterking?
- 292 Wat gebeurt er wanneer de leveringstijden voor materiaal en/of installatiecapaciteit oplopen en de einddatum van 2028 in gevaar komt? Moeten bewoners dan afzien van deze optie?
- 293 Het budget van de NCG wordt voor maatregel 28 opgehoogd en zij nemen deze opgave dan mee in de aanbestedingen die zij doen, en zijn daarmee ook opdrachtgever voor zowel de versterking als de verduurzamingen van de woningen die nog aangepakt gaan worden, klopt dat?
- 294 Om hoeveel woningen zal het naar schatting gaan waarvoor maatregel 28 van toepassing gaat zijn? Gaat het ook om woningen waar de versterkingsadviezen er al liggen, maar nog niet met uitvoering is gestart?
- 295 Kunt u aangeven in welke mate deze verdubbeling ten opzichte van bestaande, landelijke subsidies dekkend gaat zijn voor de totale kosten van isolatie van dergelijke woningen?
- 296 Is het uw bedoeling om proactief deze verduurzamingsactie collectief en systematisch uit te (laten) voeren? Als het ware een versterkingsoperatie, maar dan op het gebied van verduurzamen? Of gaat het om een aanvullende subsidieregeling en moeten mensen vooral geïnformeerd worden over de mogelijkheden en geholpen worden om deze zelf aan te gaan vragen?
- 297 Geldt de regeling in maatregel 29 ook voor het corporatiebezit in deze gebieden?
- 298 Klopt het dat (mkb-)ondernemers uitgesloten zijn van de (extra) stimuleringsregeling in maatregel 29?
- 299 Er zit een fors verschil tussen de berekende 7,8 miljard euro die in het groene boekje staat en de middelen van opgeteld enkele miljarden die u voorstelt om op dit vlak te investeren. Hoe is dit verschil ontstaan?
- 300 Tot wanneer bestaat het recht om zelf te kiezen of ze gebruik willen maken van deze mogelijkheid tot verduurzaming?
- 301 Hoe past het uitgangspunt «koppeling met aardgasvrij-(gereed) is niet verplicht, maar een eigen keuze van bewoners» met het doel dat uiterlijk in 2028 alle woningen zijn versterkt en verduurzaamd naar het niveau van aardgasvrij of aardgasvrijgereed?
- 302 Is de 1,65 miljard euro enkel en uitsluitend voor isolatie of ook voor overige «verduurzamingsuitgaven» zoals warmtepompen en zonnepanelen? Kunnen bewoners ook kiezen voor uitsluitend isolatie? Wat zijn dan de gevolgen voor de voorwaarden in de Investeringssubsidie duurzame energie en energiebesparing (ISDE)?
- 303 Worden inwoners waarvan de versterking al afgerond is of inwoners van woningen die lichte of geen maatregelen nodig hebben gecompenseerd, zodat er geen ongelijkheid ontstaat?
- 304 Hoe hoog is het budget voor het verduurzamen en aardgasvrij maken bij de versterking van woningen en hoe hoog bij erfgoedpanden?
- 305 Worden inwoners waarvan de versterking al afgerond is, of inwoners van woningen die lichte of geen maatregelen nodig hebben gecompenseerd, zodat er geen ongelijkheid ontstaat?
- 306 Hoe hoog is het budget voor het verduurzamen en aardgasvrij maken bij de versterking van woningen en hoe hoog is dit budget bij erfgoedpanden?
- 307 In hoeverre is het aardgasvrij maken het invullen van een ereschuld t.o.v. van de algemene energietransitie?

- 308 Hoe zal bij het toepassen van isolatiemaatregelen worden voorkomen dat er grote, moeilijk uit te leggen, verschillen ontstaan tussen bewoners die nog wachten op een ingrijpende (zware of middelzware) versterking van hun woning en bewoners wiens woning al is versterkt?
- 309 Vallen deze postcodes binnen het effectgebied? Zijn er nog postcodes binnen het effectgebied die géén aanspraak kunnen maken op de 10.000? Deze maatregel kan gecombineerd worden met de stimuleringsregeling hierboven (maatregel 29)?
- 310 Waarom is postcode 9745 niet alsnog toegevoegd aan deze regeling?
- 311 Wat zijn de voorwaarden voor deze kwijtschelding? Is er een garantstelling voor deze lening en zo ja, in welke vorm? Volgt de schuld van de bespaarlening de eigenaar/verkoper of blijft de schuld op de woning en/of grond rusten? Betekent dit dat een woning, bijvoorbeeld na drie jaar, verkocht kan worden en de volledige restschuld wordt kwijtgescholden?
- 312 Wat betekent deze zin concreet: «Gedupeerden die zowel met IMG als NCG te maken hebben, kunnen kiezen voor één begeleider die namens beide organisaties optreedt.»? Blijven bewoners te maken hebben met twee of meer aparte trajecten? Moet er straks nog steeds wanneer er bij een versterkingstraject schade aan wordt getroffen een apart schadetraject worden gestart?
- 313 Hoe verhoudt maatregel 31 zich tot de ingediende plannen vanuit de regio, vanuit de tafel Sociaal en Gezondheid (zoals genoemd in «Ereschuld: Herstel & Perspectief voor Groningen»)? De regio schetst hierin een helder beeld over de benodigde ondersteuning (individuele ondersteuning, groepsinzet en samenlevingskracht).
- 314 Onder maatregel 32: wordt onder maatschappelijke organisaties ook pastorale activiteiten van kerken verstaan?
- 315 Welke meetbare doelstellingen zijn er voor: vergroten van de leefbaarheid, kansen voor kinderen, arbeidsparticipatie & armoedebestrijding?
- 316 Hoe verhoudt het knelpuntenbudget zich tot de ingediende plannen vanuit de regio, vanuit de tafel Sociaal en Gezondheid?
- 317 Hoe gaat de voorgestelde jongerenraad er uit zien qua grootte en zeggingsmacht, verdeling over de provincie en opleidingsniveau?
- 318 Hoe verhoudt maatregel 34 zich tot de ingediende plannen vanuit de regio, vanuit de tafel Sociaal en Gezondheid (zoals genoemd in «Ereschuld: Herstel & Perspectief voor Groningen»), waarin de regio een helder beeld schetst over de benodigde ondersteuning (individuele ondersteuning, groepsinzet en samenlevingskracht).
- 319 Waarom wordt de provincie niet genoemd in relatie tot maatregel 34? De provincie heeft een belangrijke rol in deze agenda (denk o.a. aan de gezamenlijke culturele infrastructuur)?
- 320 Hoe kunnen in relatie tot maatregel 34 goede indicatoren voor cultuur ontwikkeld worden, zodat deze ontwikkelingen en inzet niet tegenhouden?
- 321 Waar zijn de cijfers van 0.5 miljard en 100 miljoen voor 30 jaar voor de Sociale Agenda op gebaseerd? Kunt u met zekerheid zeggen dat hiermee de doelen van brede welvaart worden gehaald?
- 322 Wie selecteert/benoemt de kwartiermaker voor een Sociale Agenda? Hoe garandeert u draagvlak bij de bevolking?
- 323 Onder maatregel 26: valt hier ook het behoud van dorpsgezichten onder?
- 324 Waar zijn de cijfers van 0.5 miljard en 100 miljoen voor 30 jaar voor de Sociale Agenda op gebaseerd?
- 325 Hoe verhoudt het extra budget voor de uitvoering van een Sociale Agenda voor het aardbevingsgebied zich tot de ingediende plannen vanuit de regio, vanuit de tafel Sociaal en Gezondheid?

- 326 Waar zijn de cijfers van 0.5 miljard en 100 miljoen voor 30 jaar voor de Sociale Agenda op gebaseerd?
- 327 Hoe zal de Jongerenraad worden betrokken bij de Staat van Groningen?
- 328 Hoeveel van dit bedrag (100 miljoen euro per jaar) loopt er via het NPG? Hoeveel wordt er direct besteed aan de gedupeerde Groningers? Welk deel van dit bedrag wordt gebruikt voor maatregel 35.1 (Groningen als dé waterstofprovincie en voor Wind op Zee)?
- 329 Kunt u zeggen dat met het programma de doelen van brede welvaart worden gehaald?
- 330 Hoe wilt u het unieke karakter van Groningen borgen in deze drie grote transities (duurzame energie, gezondheid en landbouw? Welke rol speelt de ruimtelijke kwaliteitsambitie?
- 331 Kunt u aangeven waarom de N33 en Veendam-Stadskanaal wel genoemd zijn in het 50-puntenplan als onderdeel van de maatregelen die u neemt in Groningen en de Wunderline niet?
- 332 Bent u bereid om op basis van de voorgaande analyse alsnog het tekort voor de tweede bouwfase van de Wunderline te dekken?
- 333 Is het mogelijk om de restwarmte die vrijkomt bij het waterstofaanlandingspunt in te zetten voor particuliere afnemers in de provincie Groningen? Kan de haalbaarheid hiervan onderzocht worden?
- 334 Betreft de maatregel dat tenminste 33 procent van de nog aan te leggen capaciteit voor Wind op Zee zal aanlanden in de provincie Groningen en dit zal worden vastgelegd in het Ontwikkelkader Wind op Zee, minimaal 33 procent van de Nederlandse ambitie van ca. 50 GW in 2040 en ca. 70 GW in 2050?
- 335 Wordt met de landelijke middelen van 500 miljoen euro voor aanlanding en bijbehorende infrastructuur die middelen bedoeld die zijn gereserveerd vanuit het investeringspakket van 1.686 miljard euro voor de inpassing van 21GW offshore hernieuwbare capaciteit en die bedoeld is voor gebiedsinvesteringen ter versterking van de leefkwaliteit in de omgeving van de vijf beoogde aanlandlocaties in Nederland?
- 336 Kent u het rapport »De Toekomst van Groningen: Noord-Nederland als motor voor de nationale energietransitie« waarin wordt gepleit voor een Noordzee-Eems Corridor voor kabels en leidingen, en voor een eenmalige aanleg van één dergelijke offshore corridor zodat de Waddenzee slechts eenmalig doorkruist hoeft te worden en ecologische verstoringen worden beperkt? Hoe kijkt u hier tegenaan? In hoeverre wordt hier binnen »Nij begun« op voorgesorteerd en zijn hier middelen voor gereserveerd?
- 337 Ziet u mogelijkheden in de voorstellen vanuit REPowerEU voor verkorte en vereenvoudigde vergunningsprocedures voor hernieuwbare energie of het aanwijzen van de zogenoemde »go-to« gebieden voor hernieuwbare energie, om een dergelijk project binnen afzienbare tijd te kunnen realiseren?
- 338 Ziet u mogelijkheden om de verkenning van de mogelijkheden om grootschalige warmteleidingen tussen industriële clusters (bijvoorbeeld in de Eemshaven en het industriegebied Oosterhorn) en eindgebruikers te realiseren, te verbreden, waarbij ook gekeken wordt naar de mogelijkheden van het gebruik van warmte via het warmtenet maar ook eventueel waterstof via het bestaande distributienet tegen gunstige voorwaarden voor de verwarming van woningen in Groningen (zie rapport »De Toekomst van Groningen«)?

- 339 Wordt bij het verbeteren van de bestaande IMG-regeling ook een toekomstbestendige oplossing aan de boer geboden voor zijn mestopslag? Dat wil zeggen: niet alleen de schade verhelpen maar ook het bieden van een duurzame oplossing?
- 340 Kent u het rapport »De toekomst van Groningen« waarin staat dat het laten meeprofitieren van het lokale mkb een belangrijke randvoorwaarde? Aangezien. Kunt u aangeven hoe u hier naar kijkt, aangezien dit punt niet specifiek lijkt te zijn meegenomen in »Nij begun«, hoewel wel wordt gesproken over «eerstelijns-ondersteuning van het mkb (te beleggen bij de NOM en EBG) die meer lijkt op een meer algemene ondersteuning (welke overigens evenzeer hard nodig is)?
- 341 Ziet u mogelijkheden om voor het regionale mkb te onderzoeken in hoeverre een «verlenging» van de industriële waterstofbackbone in de regio via het (zoveel mogelijk bestaande) gasdistributienet naar de mkb en cluster 6 bedrijven in de regio zou kunnen bijdragen aan de ontwikkeling van lokale waterstofclusters en aldus tot een versnelde vergroening van de lokale industrie en verbetering van de lokale vestigingscondities?
- 342 Hoe wordt bij middelen die voor korte tijd vrijgemaakt worden geborgd dat deze niet afgeroomd worden indien deze niet binnen het tijdsframe zijn gebruikt?
- 343 Hoe wordt ervoor gezorgd dat middelen die beschikbaar zijn gesteld voor een bepaald doel ook daadwerkelijk daarvoor worden gebruikt? Is er een risico dat met geldpotjes geschoven kan worden? Zo ja, door wie kan dat dan?
- 344 Hoeveel capaciteit is de 33 procent van de nog aan te leggen capaciteit voor Wind op Zee die in Groningen moet aanlanden precies en per welk jaar wordt deze nog aan te leggen capaciteit afgebakend?
- 345 Hoe wordt bepaald wat strategische bedrijvigheid is? En welk controlemechanisme zit hier op, zodat dit geld ook daadwerkelijk gaat naar strategische bedrijvigheid?
- 346 Onderkent u dat het voor de individuele pandeigenaar financieel beheersbaarder kan zijn om aan te sluiten op een collectieve warmtevoorziening indien deze gelegenheid voor hen wordt gecreëerd?
- 347 Bent u zich ervan bewust dat er meerdere middelgrote kernen zijn langs de beoogde grootschalige warmteleidingen naar de grootste woonkern van de provincie Groningen, de stad Groningen, die met een relatief geringe onrendabele top kunnen worden aangesloten op een collectieve warmtevoorziening? Bent u zich ervan bewust dat deze koppelingen zowel robuustheid als de mogelijkheden voor verdere uitrol van deze warmtevoorziening aanzienlijk verbeteren? Bent u bereid hieraan mee te financieren?
- 348 Op welke manier trekt u lering uit het verleden van Groningen als wingewest? Hoe wilt u voorkomen dat de grootschalige waterstofsector niet, net als de turfwinning, gaswinning en ook de 380 KV masten, wederom een aanslag zal zijn op de/het Groninger bodem, landschap en erfgoed?
- 349 Bent u bereid te onderzoeken welk deel van de windenergiebaten neerslaat bij de private investeerders en welk deel neerslaat bij de Nederlandse overheid? Bent u tevens bereid te onderzoeken of Groningers niet ook een deel van deze baten kunnen ontvangen ter bereiking van een betere verdeling van de lusten en de lasten?
- 350 Welke garanties bieden de extra middelen op daadwerkelijke verbreding van de N33?

- 351 Wat zijn op dit moment de vigerende financiële risico's bij de Zuidelijke Ringweg Groningen? Is het nodig om risicoreserveringen te treffen voor (tegenvallers bij) de aanleg van de Zuidelijke Ringweg Groningen?
- 352 Kunt u aangeven waarom de Wunderline niet voorkomt in het herstelplan?
- 353 Wat is het beoogde tijdspad voor het realiseren van de verbreding van de N33? Wanneer zullen de twee tracéwetprocedures zijn afgerond? In deze procedures worden onmogelijkheden onderzocht, kan dit betekenen dat een verbreding van de N33 tot onmogelijk wordt bevonden?
- 354 Kunt u aangeven waarom de N33 en Veendam-Stadskanaal wel genoemd zijn in het 50-puntenplan als onderdeel van de maatregelen die u neemt in Groningen en de Wunderline niet?
- 355 De 3 miljard die begroot is voor de Lelylijn is toch onvoldoende om de lijn te realiseren? Wie moet voor de andere miljarden opdraaien of komt deze er dan gewoon niet?
- 356 Kunt u aangeven wanneer de 50 miljoen euro voor de doorontwikkeling van campussen, een leven-lang ontwikkelen, duurzame inzetbaarheid, etc. beschikbaar komen, welk deel bestemd is voor energiegerichte activiteiten en of genoemde bijdrage al dan niet afhankelijk is van regionale cofinanciering?
- 357 Naar aanleiding van de 50 miljoen euro die wordt gereserveerd voor het Masterplan campussen, kunt u aangeven hoe wordt voorzien in de financiering van de overige masterplannen, waaronder die voor de zeehavens?
- 358 Wat betekent het «creatief meedenken» vanuit het Rijk concreet bij innovatieve projecten die tegen juridische belemmeringen aanlopen die niet op basis van gemeentelijke of provinciale bevoegdheden kunnen worden weggenomen? Gaat u zich actief inzetten om regellose zones te realiseren?
- 359 Wat verschilt de «één-loketgedachte» met het alsnog combineren van de schade en versterking? Kunt u aangeven op welke manier het samenvoegen zou leiden tot oponthoud? Hoeveel oponthoud zou dit zijn? Erkent u dat het samenvoegen van schade en herstel uiteindelijk veel makkelijker, efficiënter en dus sneller zou kunnen zijn?
- 360 Kan, op basis van maatregel 36, een rijksinspectie ook uit eigen initiatief de ministerraad of de Kamer direct informeren wanneer belangrijke signalen door de vakminister niet worden opgepakt?
- 361 Hoe wordt er zorg voor gedragen dat iedere ambtenaar werkt met oog voor iedere inwoner/burger van Groningen, op zoek naar de vraag achter de vraag?
- 362 In gesprek gaan met inwoners is één, maar hoe gaat u er ook voor zorgen dat datgene wat ingebracht wordt ook daadwerkelijk een luisterend oor vindt?
- 363 Hoe wordt de betere spreiding van Rijksdiensten, al jarenlang stand beleid, gerealiseerd? Wat gaat Groningen ervan merken? Wat gaat er in de toekomst anders dan nu bij de spreiding van Rijksdiensten?
- 364 Is het mogelijk de NAM volledig te ontbinden en de het afronden van de winning in Groningen, het opruimen van de infrastructuur door andere organisaties te laten doen?
- 365 Zijn er voldoende werkplekken in Groningen en Drenthe om beleidsambtenaren daar regelmatig te laten werken? Is het nodig dit aantal uit te breiden?

- 366 Wat zijn de gevolgen voor de aansprakelijkheid en het verhalen van de schade in het geval dat schades, ontstaan door winning uit de kleine velden, worden verkocht door de NAM? Wat zijn de gevolgen van een verkoop van de NAM voor het verhalen van alle schade op de NAM?
- 367 Kunt u de verslagen van de gesprekken met de NAM over de financiële afwikkeling openbaar maken? Welke afspraken zijn er op dit moment met de NAM gemaakt over het betalen van de schade? Hoe verhouden deze gesprekken zich tot de eerdere belofte van bijvoorbeeld Shell als: de NAM betaalt en als de NAM niet meer kan betalen kan de rekening naar Shell. Bent u voornemens in het geval dat de NAM wordt verkocht de vordering door te sturen naar Shell en ExxonMobil?
- 368 Hoe verhouden de voorstellen van het IMG met een kostenpost van 5–10 miljard euro en de Regio met een ongelimiteerd budget zich tot de kabinetsraming van 3 miljard euro? Wat gebeurt er dan niet? Hoe verklaart u dan het grote verschil tussen wat Groningen voorstelt in het groene boekje (14 miljard euro) en wat het u beschikbaar stelt (opgeteld 3,5 miljard euro)?
- 369 Is er invulling gegeven aan de ereschuld richting Groningers door de nu voorgestelde geldbedragen beschikbaar te stellen of door daadwerkelijk een regio achter te laten met toekomstperspectief en brede welvaart?